

U svezi s temeljnim načelima primjenjivim u ovom slučaju Europski sud se pozvao, između ostalih, na presudu *Špadijer protiv Crne Gore* broj 31549/18, 9. studenog 2021. godine. U navedenoj presudi je u stavku 85. (s daljnjim pozivanjem na predmet *Nicolae Virgiliu Tănase protiv Rumunjske* [VV] broj 41720/13, stavak 125., 25. lipnja 2019. godine, i predmet *Söderman protiv Švedske* [VV] broj 5786/08, stavak 78., ECHR 2013) navedeno da, iako je suštinski cilj članka 8. Europske konvencije zaštita pojedinca od proizvoljnog miješanja javnih vlasti, dodatno može postojati pozitivna obveza svojstvena učinkovitom poštovanju privatnog života, koja može uključivati usvajanje mjera u oblasti međusobnih odnosa među pojedincima. U stavku 87. iste presude (s daljnjim referencama) navedeno je da je Europski sud prethodno smatrao da pojam privatnog života uključuje fizički i psihički integritet osobe.

Činjenice na kojima se temelji predstavka tiču se psihološkog integriteta podnositeljice predstavke i njezinog seksualnog života, a oboje spada u osobnu sferu zaštićenu člankom 8. (vidi *Špadijer, gore citiran, stavak 87.*, i *Carvalho Pinto de Sousa Morais protiv Portugala* broj 17484/15, stavak 35., 25. srpnja 2017. godine). U tu svrhu se treba održavati i u praksi primjenjivati odgovarajući pravni okvir koji pruža zaštitu od nasilnih radnji privatnih osoba, uključujući i uznemiravanje na radnom mjestu.

U kontekstu napada na fizički integritet osobe Europski sud se pozvao na odluke u kojima je izraženo stajalište da takvu zaštitu treba osigurati korištenjem učinkovitih kaznenopravnih mehanizama (vidi *Remetin protiv Hrvatske* (broj 2) broj 7446/12, stavak 70., 24. srpnja 2014. godine, s daljnjim referencama). Kada napadi na fizički integritet dolaze od privatne osobe, Konvencija ne zahtijeva nužno kazneno gonjenje napadača uz pomoć države kako bi se osigurala prava podnositelja predstavke iz Konvencije (vidi *Sandra Janković protiv Hrvatske* broj 38478/05, stavak 50., 5. ožujka 2009. godine).

Kada su u pitanju manje ozbiljna djela među pojedincima koja mogu narušiti psihološki integritet ukazano je na već uspostavljenu praksu Europskog suda da adekvatni pravni okvir koji pruža zaštitu ne zahtijeva uvijek da postoji efikasna kaznenopravna odredba koja regulira konkretno djelo. Pravni okvir također može obuhvaćati građanskopravne lijekove koji mogu osigurati dovoljnu zaštitu (vidi *Špadijer, stavak 89.* s daljnjim referencama, i *A, B i C protiv Latvije* broj 30808/11, stavak 151., 31. ožujka 2016. godine).

Konačno, Europski sud je istaknuo da je već u nekoliko navrata smatrao da kazneni postupak treba organizirati tako da se neopravdano ne ugrožavaju život, sloboda ili sigurnost svjedoka, a posebice žrtava pozvanih da svjedoče, niti općenito njihovi interesi koji potpadaju pod zaštitu članka 8. Europske konvencije (vidi, za više detalja, u kontekstu žrtve seksualnog zlostavljanja djece, *Y. protiv Slovenije* broj 41107/10, stavak 103., ECHR 2015 (izvodi), s daljnjim referencama). U navedenoj odluci je istaknuto da se interesi obrane trebaju dovesti u ravnotežu s interesima žrtava koje se pozivaju da svjedoče. Kaznene postupke koji se odnose na seksualna kaznena djela žrtve često doživljavaju kao mučenje, naročito kada nisu spremne da se suoče s optuženim. Ova su obilježja još izraženija kada je u predmet uključena maloljetna osoba. Stoga, u takvim postupcima mogu se poduzeti određene mjere da bi se žrtva zaštitila, uz uvjet da se te mjere mogu pomiriti s adekvatnim i učinkovitim ostvarivanjem prava na obranu.

Osim toga, postupak se ne smije voditi tako da se osoba koja je prijavila uznemiravanje stigmatizira, odnosno da joj se krše prava zajamčena člankom 8. Konvencije (vidi, *mutatis mutandis, J. L. protiv Italije* broj 5671/16, stavak 136., 27. svibnja 2021. godine, i *Sanchez Cardenas protiv Norveške* broj 12148/03, st. 33.–39., 4. listopada 2007. godine).

Europski sud je ukazao i na praksu u predmetu *Libert protiv Francuske* (broj 588/13, § § 38–39, 22. veljače 2018. godine) s obzirom na to da je željezničko poduzeće u vlasništvu države i da, stoga, predstavlja javnu vlast čije postupanje, samo po sebi, može uključiti odgovornost države prema Europskoj konvenciji.

Konačno, ukazano je na međunarodne instrumente, posebno na Europsku socijalnu povelju i Konvenciju o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istanbulska konvencija) koje od ugovornih strana zahtijevaju da poduzmu potrebne zakonodavne i druge mjere za zaštitu prava i interesa žrtava (st. 41.–44. presude).